

Algebra grafów

dr hab. Piotr Fronczak

Własności macierzy sąsiedztwa A

- $A_{ij} = 1$ jeżeli istnieje krawędź pomiędzy węzłami i oraz j
- W ogólności $A_{ij} = w$, $w \in R$, oraz $A_{ij} \neq A_{ji}$ (grafy ważone i skierowane)
- Poniżej rozważamy grafy proste
- $k_i = \sum_{j=1}^n A_{ij}$ stopień węzła
- $A_{ik} A_{kj} = 1$, jeżeli istnieje droga o długości 2 od węzła i do węzła j przez k
- $N_{ij}^{(2)} = \sum_{k=1}^n A_{ik} A_{kj} = [A^2]_{ij}$
- $N_{ij}^{(3)} = \sum_{k,l=1}^n A_{ik} A_{kl} A_{lj} = [A^3]_{ij}$
- $N_{ij}^{(r)} = [A^r]_{ij}$
- $L_r = \sum_{i=1}^n [A^r]_{ii} = \text{Tr } A^r$ (pętle, które liczymy od innego punktu początkowego, liczymy osobno)
- Najkrótsza droga: najmniejsza wartość r taka, że $[A^r]_{ij} > 0$.

Laplasjan grafu L

Dyfuzja

Niech ψ_i - wartość pewnej wielkości w węźle i .

$C(\psi_j - \psi_i)$ – tempo przepływu wielkości z węzła j do i

współczynnik dyfuzji

W ciągu czasu dt przepływa $C(\psi_j - \psi_i)dt$.

$$\frac{d\psi_i}{dt} = C \sum_j A_{ij}(\psi_j - \psi_i) \quad \text{Równanie dyfuzji}$$

$$\frac{d\psi_i}{dt} = C \sum_j A_{ij} \psi_j - C \psi_i \sum_j A_{ij} = C \sum_j A_{ij} \psi_j - C \psi_i k_i = C \sum_j (A_{ij} - \delta_{ij} k_i) \psi_j$$

W postaci macierzowej:

$$\frac{d\boldsymbol{\psi}}{dt} = C(\mathbf{A} - \mathbf{D})\boldsymbol{\psi}$$

macierz   wektor

$$\mathbf{D} = \begin{pmatrix} k_1 & 0 & 0 & \dots \\ 0 & k_2 & 0 & \dots \\ 0 & 0 & k_3 & \dots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots \end{pmatrix}$$

$$\frac{d\boldsymbol{\psi}}{dt} = C(\mathbf{A} - \mathbf{D})\boldsymbol{\psi}$$

$$\mathbf{L} = \mathbf{D} - \mathbf{A}$$

laplasjan grafu

$$\frac{d\boldsymbol{\psi}}{dt} + C\mathbf{L}\boldsymbol{\psi} = 0$$

II prawo Ficka

$$\frac{dn(\vec{x}, t)}{dt} - C\Delta n(\vec{x}, t) = 0$$

Rozwiązując równanie:

$\boldsymbol{\psi}(t) = \sum_i a_i(t)\mathbf{v}_i$ - liniowa kombinacja wektorów własnych

$$\frac{d\boldsymbol{\psi}}{dt} = \sum_i \frac{da_i}{dt} \mathbf{v}_i \quad \text{oraz} \quad C\mathbf{L}\boldsymbol{\psi} = \sum_i C a_i(t) \mathbf{L}\mathbf{v}_i = \sum_i C \lambda_i a_i(t) \mathbf{v}_i \quad \text{bo} \quad \mathbf{L}\mathbf{v}_i = \lambda_i \mathbf{v}_i$$

$$\sum_i \left(\frac{da_i}{dt} + C \lambda_i a_i(t) \right) \mathbf{v}_i = 0$$

Wektory własne macierzy symetrycznej są ortogonalne, zatem

$$\frac{da_i}{dt} + C \lambda_i a_i(t) = 0, \text{ dla każdego } i.$$

$$a_i(t) = a_i(0)e^{-C\lambda_i t}$$

Czyli, mając dane warunki początkowe $a_i(0)$ oraz wartości i i wektory własne laplasjanu, możemy rozwiązać zagadnienie dyfuzji na sieci.

- Laplasjan jest macierzą symetryczną, więc ma rzeczywiste wartości własne
- Można pokazać, że $\lambda_i \geq 0$ dla każdego i .
- Rozważmy iloczyn $L \cdot \mathbf{1}$

$$a_i(t) = a_i(0)e^{-c\lambda_i t}$$

$$\sum_j L_{ij} \cdot 1 = \sum_j (\delta_{ij}k_i - A_{ij}) = k_i - \sum_j A_{ij} = k_i - k_i = 0$$

$$L \cdot \mathbf{1} = 0 \cdot \mathbf{1}$$

Zatem, jeśli $\lambda_1 \leq \lambda_2 \leq \dots \leq \lambda_n$, to $\lambda_1 = 0$.

- Wyznacznik macierzy jest iloczynem wartości własnych, zatem laplasjan to macierz osobliwa.

- Stwórzmy sieć złożoną z k komponentów. Każdy z komponentów ma własny laplasjan. Zatem mamy macierz blokową

$$\mathbf{L} = \begin{bmatrix} \boxed{\mathbf{L}_1} & 0 & \dots \\ 0 & \ddots & \\ \vdots & & \boxed{\mathbf{L}_k} \end{bmatrix}$$

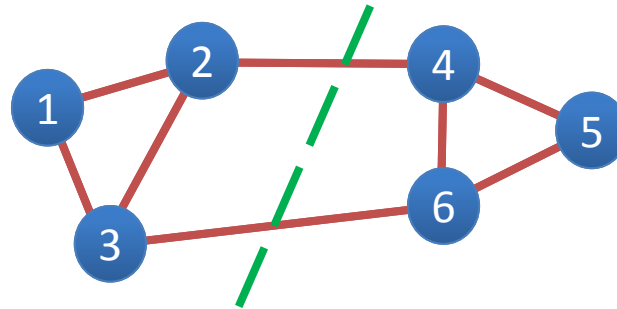
- Możemy napisać k różnych wektorów własnych z $\lambda = 0$, np:

$$\mathbf{v}_1 = (\underbrace{1,1,1,1}_{\text{komponent nr } 1}, \underbrace{0,0,0,0,0,0,0,0}_{\text{komponent nr } k}) \quad \mathbf{v}_k = (\underbrace{0,0,0,0,0,0,0,0}_{\text{komponent nr } 1}, \underbrace{1,1,1,1,1,1}_{\text{komponent nr } k})$$

- Zatem mamy k wartości własnych $\lambda = 0$.
- Sieć jest spójna tylko, gdy $\lambda_2 \neq 0$
- λ_2 – spójność algebraiczna.

Podział spektralny grafu

- Cel: podzielić węzły w sieci na dwie rozłączne grupy X i Y

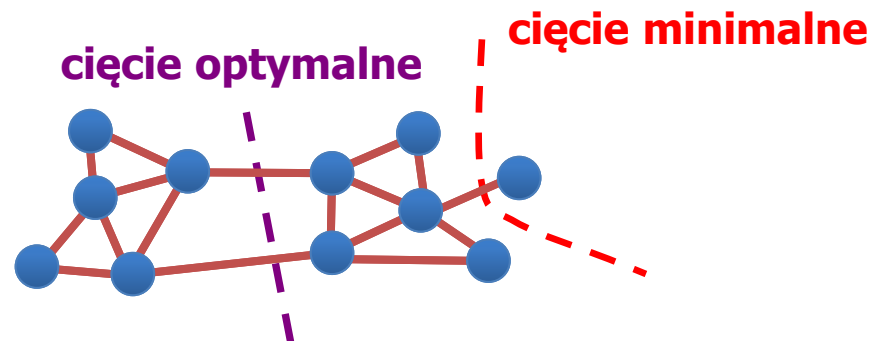

- Jak podzielić dobrze?

- Minimalizujemy liczbę połączeń między klastrami $cut(X, Y) = \frac{1}{2} \sum_{i \in X, j \notin X} A_{ij}$

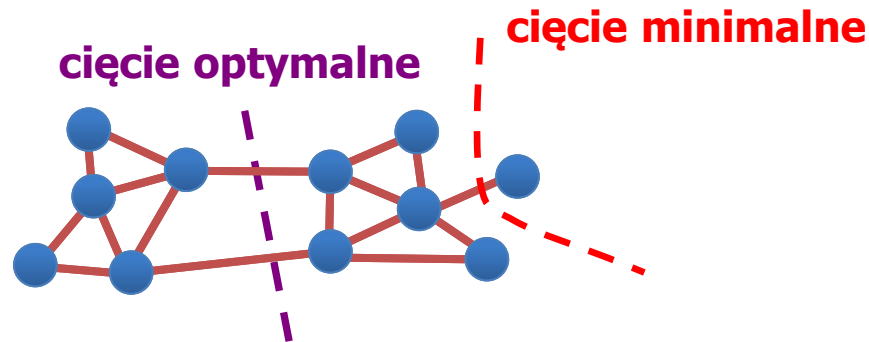
$$\arg \min_{X, Y} cut(X, Y)$$

- Przykład:

➤ Cięcie normalizowane: $ncut(X, Y) = \frac{cut(X, Y)}{vol(X)} + \frac{cut(X, Y)}{vol(Y)}$

$$vol(X) = \sum_{i \in X} A_{ij} \quad (\text{liczba krawędzi rozpoczynających się w grupie } X)$$

$$ncut(X, Y) = \frac{1}{33} + \frac{1}{1}$$

$$ncut(X, Y) = \frac{2}{16} + \frac{2}{18}$$

- Zdefiniujmy wektor $\mathbf{s}$ taki, że

$$s_i = \begin{cases} +1 & \text{jeżeli węzeł } i \text{ należy do grupy 1} \\ -1 & \text{jeżeli węzeł } i \text{ należy do grupy 2} \end{cases}$$

- Wtedy $\frac{1}{2}(1 - s_i s_j) = \begin{cases} 1 & \text{jeżeli } i \text{ oraz } j \text{ są w różnych grupach} \\ 0 & \text{jeżeli } i \text{ oraz } j \text{ są w tej samej grupie} \end{cases}$

- $cut(X, Y) = \frac{1}{2} \sum_{i \in X, j \notin X} A_{ij} = \frac{1}{4} \sum_{ij} A_{ij} (1 - s_i s_j)$

- $\sum_{ij} A_{ij} = \sum_i k_i = \sum_i k_i s_i^2 = \sum_{ij} k_i \delta_{ij} s_i s_j$

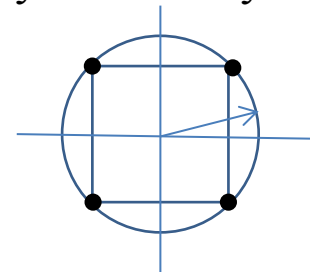
- $cut(X, Y) = \frac{1}{4} \sum_{ij} (k_i \delta_{ij} - A_{ij}) s_i s_j = \frac{1}{4} \sum_{ij} L_{ij} s_i s_j = \frac{1}{4} \mathbf{s}^T \mathbf{L} \mathbf{s}$

Czyli znalezienie najlepszego cięcia = znalezienie wektora $\mathbf{s}$, który minimalizuje powyższe wyrażenie.

- Problem NP-trudny. Metoda relaksacji: $s_i = \pm 1 \rightarrow s_i \in \mathcal{R}$

- By zapobiec trywialnemu rozwiązaniu $\mathbf{s} = 0$, wprowadzamy dodatkowy więz

$$\sum_i s_i^2 = n$$

➤ Drugi wiąz: chcemy, by grupy były zbalansowane:

$$\sum_i s_i = \varepsilon, \quad \varepsilon \approx 0, \quad \mathbf{1}^T \cdot \mathbf{s} = \varepsilon, \quad (\mathbf{1} - \text{wektor jednostkowy } \mathbf{L} \cdot \mathbf{1} = \mathbf{0})$$

➤ Metoda mnożników Lagrange'a

$$\frac{\partial}{\partial s_i} \left[\sum_{jk} L_{jk} s_j s_k + \lambda \left(n - \sum_j s_j^2 \right) + 2\mu \left(\varepsilon - \sum_j s_j \right) \right] = 0$$

$$\sum_j L_{ij} s_j = \lambda s_i + \mu$$

$$\mathbf{L} \cdot \mathbf{s} = \lambda \mathbf{s} + \mu \mathbf{1}$$

➤ Mnożymy lewostronnie przez $\mathbf{1}^T$

$$\underbrace{\mathbf{1}^T \mathbf{L} \cdot \mathbf{s}}_0 = \lambda \underbrace{\mathbf{1}^T \cdot \mathbf{s}}_{\approx 0} + \mu \mathbf{1}^T \cdot \mathbf{1}, \quad \text{czyli } \mu = 0$$

➤ $\mathbf{L} \cdot \mathbf{s} = \lambda \mathbf{s}$ – czyli $\mathbf{s}$ jest wektorem własnym a λ wartością własną $\mathbf{L}$

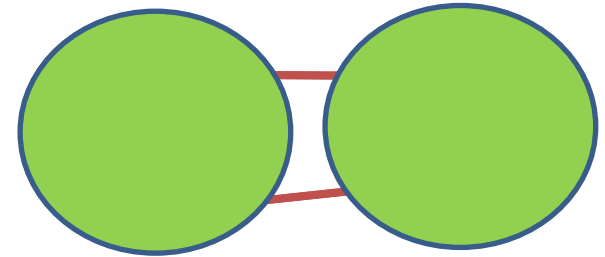
$$\text{cut}(X, Y) = \frac{1}{4} \mathbf{s}^T \mathbf{L} \mathbf{s} = \frac{1}{4} \lambda \mathbf{s}^T \mathbf{s}$$

Najlepsze cięcie da wektor $\mathbf{s}$ z najmniejszą wartością własną λ

➤ $\lambda_1=0$ odpada, bo wtedy $\mathbf{s}=\mathbf{1}$

➤ Zatem wybieramy λ_2 . Wektor $\mathbf{s}$ – wektor Fiedlera

Algorytm

1. Konstruujemy laplasjan L grafu

2. Znajdujemy wartości i wektory własne L

$$A = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 3 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{bmatrix} \quad V = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ -2 & -1 & -1 & 1 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 0 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & -1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6
x_1	■	-1	-1	0	0	0
x_2	-1	■	-1	-1	0	0
x_3	-1	-1	■	0	0	-1
x_4	0	-1	0	■	-1	-1
x_5	0	0	0	-1	■	-1
x_6	0	0	-1	-1	-1	■

x_1	-2
x_2	-1
x_3	-1
x_4	1
x_5	2
x_6	1

3. Przypisujemy węzłom odpowiednie elementy wektora $\mathbf{v}_2$

4. Dzielimy węzły na dwie grupy. Punkt podziału: 0, średnia, mediana.

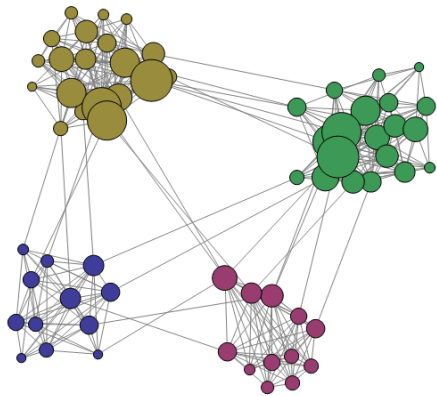
Możemy też wybrać punkt podziału minimalizując cięcie (przeszukiwanie jednowymiarowe).

➤ Jak podzielić graf na k grup?

➤ a) rekurencyjna bisekcja

nieefektywna $O(n^3)$, niestabilna

b) wykorzystanie wielu wektorów własnych do stworzenia przestrzeni rozpinającej

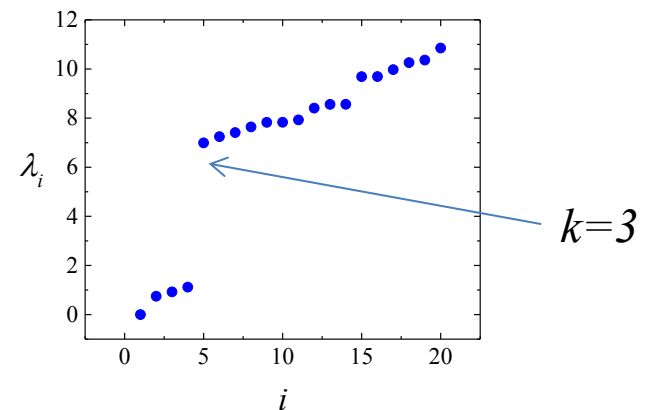

Algorytm

1. Konstruujemy laplasjan $\mathbf{L}$ grafu.
2. Znajdujemy k najmniejszych niezerowych wartości własnych i odpowiadających im wektorów.
3. Jak wybrać k ?

$$\Delta_k = |\lambda_{k+1} - \lambda_k| \quad - \text{eigengap (przerwa własna?)}$$

$$k: \max_k \Delta_k$$

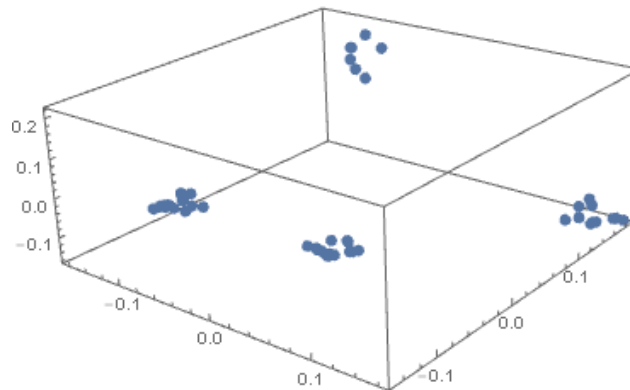

Algorytm c.d.

3. Tworzymy macierz $n \times k$ zbudowaną z k wektorów własnych:

$$U = \begin{bmatrix} u_1(x_1) & \cdots & u_1(x_n) \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ u_k(x_1) & \cdots & u_k(x_n) \end{bmatrix}$$

4. Każda kolumna i reprezentuje współrzędne węzła x_i w nowej przestrzeni.

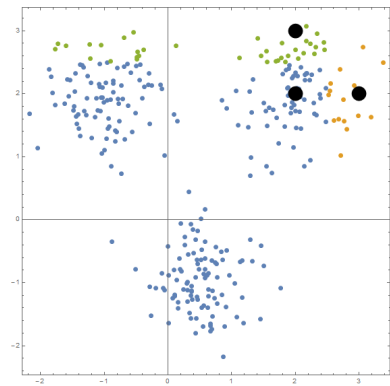
5. Wykorzystujemy jedną z metod grupowania danych, np. K-średnich.

Algorytm K-średnich

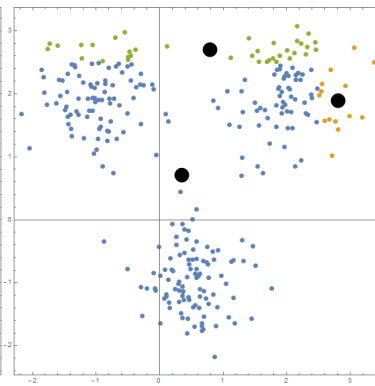
1. Wybierz K punktów jako początkowe centroidy
2. **REPEAT**
  3. Utwórz K grup przypisując wszystkie punkty najbliższemu centroidom.
  4. Przelicz położenie centroidów dla każdej grupy
5. **UNTIL** położenia centroidów nie zmieniają się

➤ Przykład

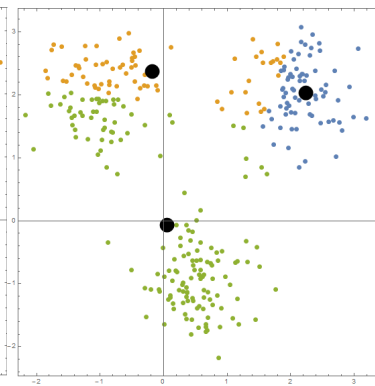
iteracja 0

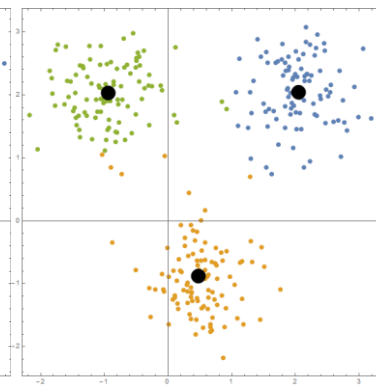
iteracja 1

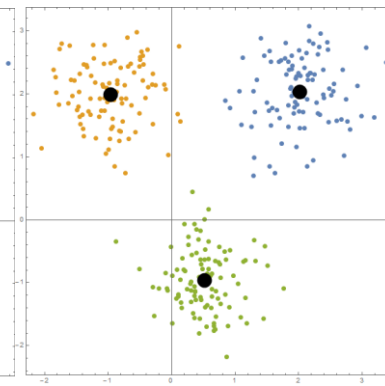
iteracja 2

iteracja 3

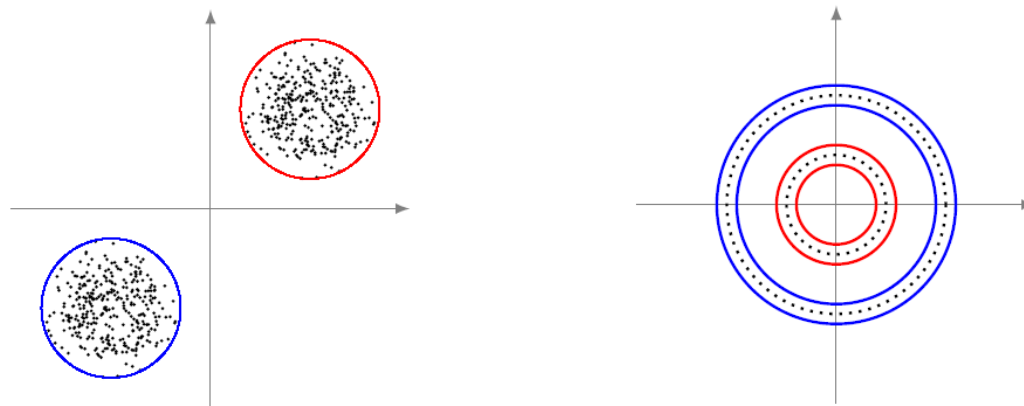

iteracja 4

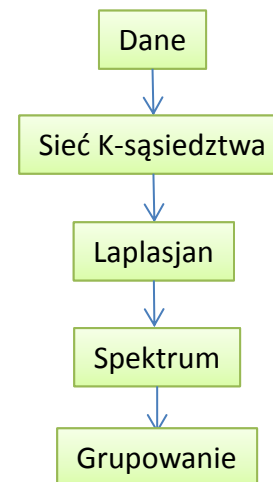
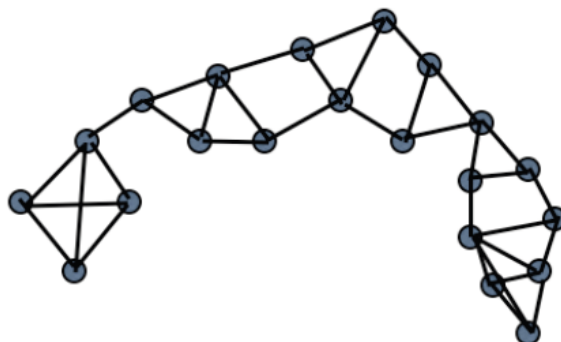

➤ DYGRESJA

- Metodę K-średnich i podobne inne metody można użyć do grupowania dowolnych danych (nie tylko węzłów w grafach) w oparciu o podobieństwa względem różnych cech.
- Nie zawsze to działa:

- Aby zadziało, tworzymy sieć K-sąsiedztwa

MODULARNOŚĆ

- Miara jakości podziału Q

$$Q = \frac{1}{m} \sum_i (\# \text{ krawędzi w grupie } i -$$

oczekiwana # krawędzi w grupie i w grafie losowym o tej samej sekwencji stopni)

- Trywialny podział: wszystkie węzły w jednej grupie $\rightarrow Q = 0$
- Jeżeli c_i – grupa węzła i

$$\# = \sum_{\text{krawędzie } (i,j)} \delta(c_i, c_j) = \frac{1}{2} \sum_{ij} A_{ij} \delta(c_i, c_j)$$

$$\# = \frac{1}{2} \sum_{ij} \frac{k_i k_j}{2m} \delta(c_i, c_j)$$

$$Q = \frac{1}{2m} \sum_{ij} \left(A_{ij} - \frac{k_i k_j}{2m} \right) \delta(c_i, c_j) = \frac{1}{2m} \sum_{ij} B_{ij} \delta(c_i, c_j)$$

$$B_{ij} = A_{ij} - \frac{k_i k_j}{2m} \quad \text{macierz modularności}$$

➤ Własność macierzy B:

$$\sum_j B_{ij} = \sum_j A_{ij} - \frac{k_i}{2m} \sum_j k_j = k_i - \frac{k_i}{2m} 2m = 0$$

➤ Zdefiniujmy wektor $\mathbf{s}$ taki, że

$$s_i = \begin{cases} +1 & \text{jeżeli węzeł } i \text{ należy do grupy 1} \\ -1 & \text{jeżeli węzeł } i \text{ należy do grupy 2} \end{cases}$$

➤ Wtedy $\frac{1}{2}(s_i s_j + 1) = \begin{cases} 1 & \text{jeżeli } i \text{ oraz } j \text{ są w tej samej grupie} \\ 0 & \text{jeżeli } i \text{ oraz } j \text{ są w różnych grupach} \end{cases}$

➤ $\delta(c_i, c_j) = \frac{1}{2}(s_i s_j + 1)$

➤ $Q = \frac{1}{2m} \sum_{ij} B_{ij} \delta(c_i, c_j) = \frac{1}{4m} \sum_{ij} B_{ij} (s_i s_j + 1) = \frac{1}{4m} \sum_{ij} B_{ij} s_i s_j = \frac{1}{4m} \mathbf{s}^T \mathbf{B} \mathbf{s}$

➤ Przypomnienie: $cut(X, Y) = \frac{1}{4} \mathbf{s}^T \mathbf{L} \mathbf{s}$

➤ Działamy podobnie ale odwrotnie: szukamy podziału, który maksymalizuje Q

- Wprowadzamy tylko jeden wiąz (grupy mogą być teraz różnoliczne)

$$\mathbf{s}^T \mathbf{s} = \sum_i s_i^2 = n$$

- Równanie Lagrange'a

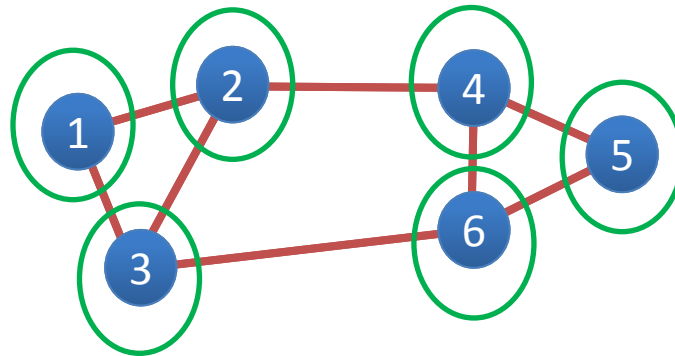
$$\frac{\partial}{\partial s_i} \left[\sum_{jk} B_{jk} s_j s_k + \beta \left(n - \sum_j s_j^2 \right) \right] = 0$$

$$\sum_j B_{ij} s_j = \beta s_i$$

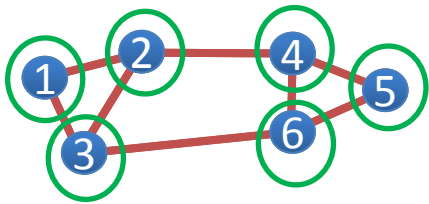
$$\mathbf{B} \cdot \mathbf{s} = \beta \mathbf{s}$$

- $Q = \frac{1}{4m} \mathbf{s}^T \mathbf{B} \mathbf{s} = \frac{1}{4m} \beta \mathbf{s}^T \mathbf{s} = \frac{n}{4m} \beta$
- Zatem szukamy wektora własnego o największej wartości własnej
- Przypomnienie z Metod Numerycznych: *szybka Metoda Potęgowa znajdowania największej wartości własnej i związanego z nią wektora własnego.*

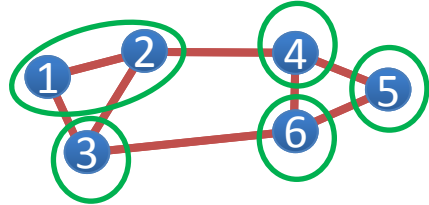
- Podział na więcej niż dwie grupy
- Problem NP. Wiele metod heurystycznych:
wyżarzanie, algorytmy genetyczne
- Greedy algorithm :
Początkowo umieszczamy każdy węzeł w innej grupie

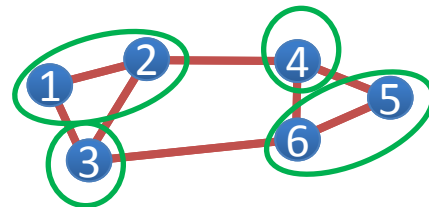
Następnie sprawdzamy, połączenie których dwóch grup da największy wzrost (lub najmniejszy spadek) modularności

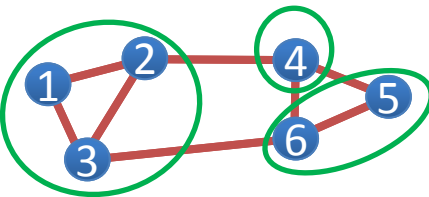
$$Q = 0$$

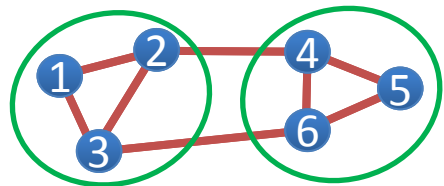
$$Q = 0.078$$

$$Q = 0.156$$

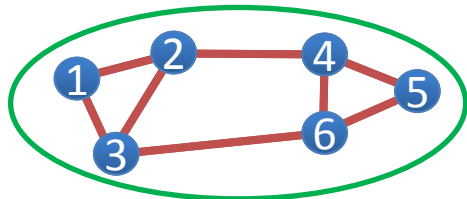
$$Q = 0.289$$

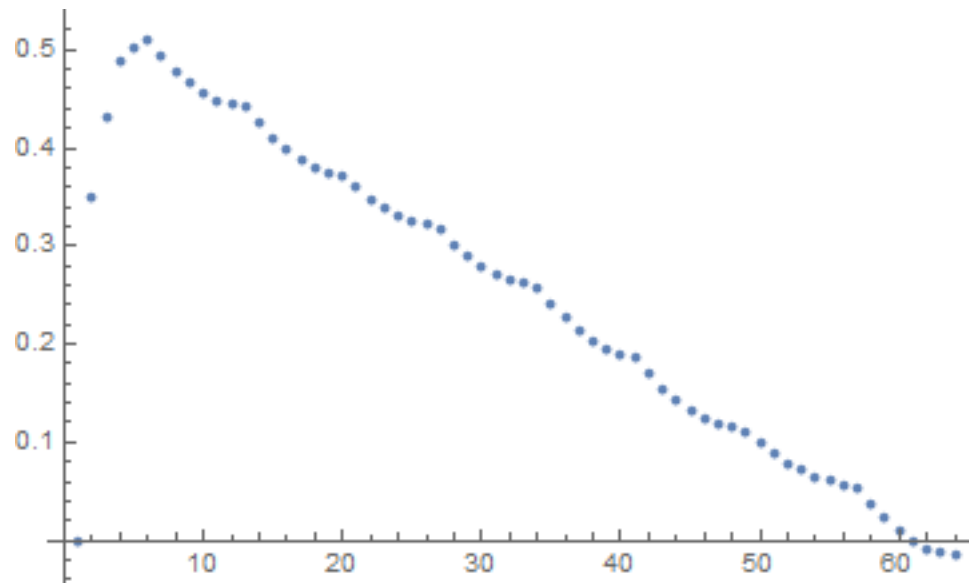
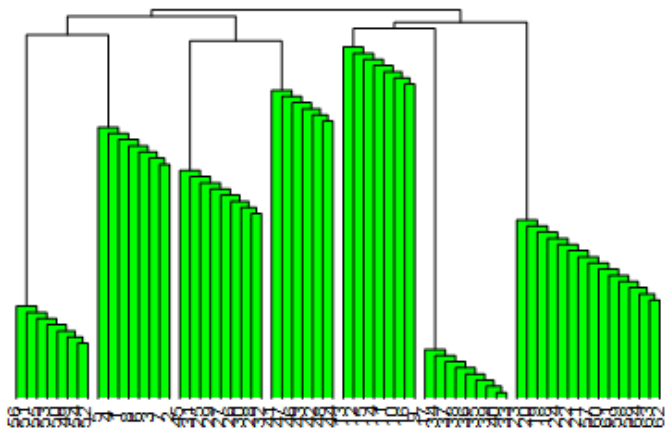
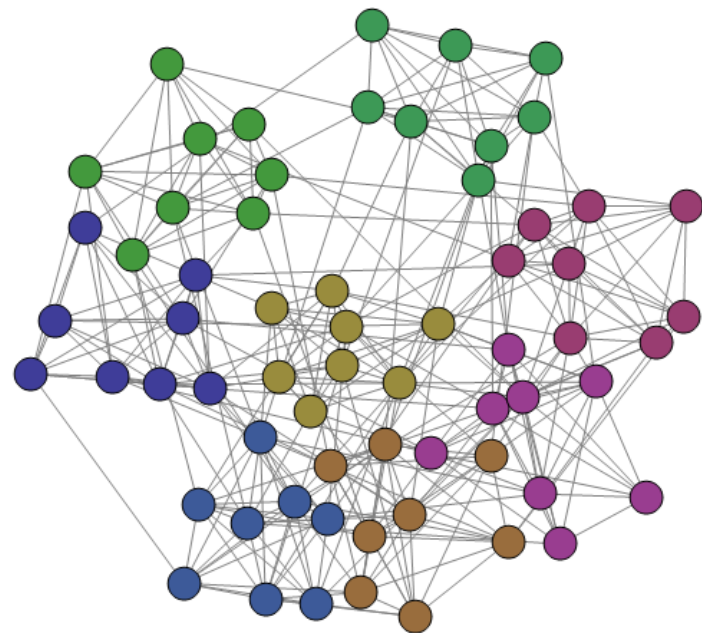
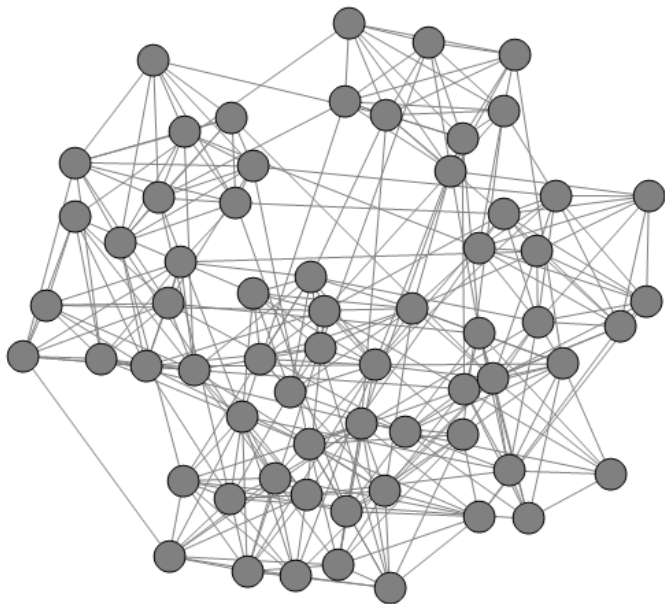
$$Q = 0.422$$

$$Q_{max}$$

$$Q = 0.172$$

BŁĄDZENIE PRZYPADKOWE PO SIECI

➤ $p_i(t)$ – prawdopodobieństwo, że cząstka (pakiet, osobnik) znajduje się w węźle i w chwili t .

➤ Jeśli w chwili $t-1$ cząstka jest w węźle j , to $p_{j \rightarrow i}(t) = \frac{A_{ij}}{k_j} p_j(t-1)$

$$p_i(t) = \sum_j \frac{A_{ij}}{k_j} p_j(t-1)$$

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{A}\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p}(t-1) \quad \mathbf{D} - \text{macierz diagonalna stopni węzłów}$$

➤ Rozkład graniczny dla $t \rightarrow \infty$

$$\mathbf{p} = \mathbf{A}\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p}$$

$$(\mathbf{I} - \mathbf{A}\mathbf{D}^{-1})\mathbf{p} = (\mathbf{D} - \mathbf{A})\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p} = \mathbf{L}\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p} = \mathbf{0}$$

$\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p}$ – wektor własny laplasjanu o wartości własnej 0.

➤ Pamiętajmy, że $\mathbf{v}_1 = \alpha\mathbf{1}$, zatem $\mathbf{p} = \alpha\mathbf{D}\mathbf{1}$ oraz $p_i = \alpha k_i$.

➤ Po unormowaniu

$$p_i = \frac{k_i}{\sum_j k_j} = \frac{k_i}{2m}$$

BŁĄDZENIE PRZYPADKOWE PO SIECI

➤ $p_i(t)$ – prawdopodobieństwo, że cząstka (pakiet, osobnik) znajduje się w węźle i w chwili t .

➤ Jeśli w chwili $t-1$ cząstka jest w węźle j , to $p_{j \rightarrow i}(t) = \frac{A_{ij}}{k_j} p_j(t-1)$

$$p_i(t) = \sum_j \frac{A_{ij}}{k_j} p_j(t-1)$$

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{A}\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p}(t-1) \quad \mathbf{D} - \text{macierz diagonalna stopni węzłów}$$

➤ Rozkład graniczny dla $t \rightarrow \infty$

$$\mathbf{p} = \mathbf{A}\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p}$$

$$(\mathbf{I} - \mathbf{A}\mathbf{D}^{-1})\mathbf{p} = (\mathbf{D} - \mathbf{A})\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p} = \mathbf{L}\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p} = \mathbf{0}$$

$\mathbf{D}^{-1}\mathbf{p}$ – wektor własny laplasjanu o wartości własnej 0.

➤ Pamiętajmy, że $\mathbf{v}_1 = \alpha\mathbf{1}$, zatem $\mathbf{p} = \alpha\mathbf{D}\mathbf{1}$ oraz $p_i = \alpha k_i$.

➤ Po unormowaniu

$$p_i = \frac{k_i}{\sum_j k_j} = \frac{k_i}{2m}$$

➤ Można pokazać, że dla błędzenia z preferencją k^β

$$p_i \sim k_i^{\beta+1}$$

➤ Zatem dla $\beta = -1$

➤ Można pokazać, że dla błędzenia z preferencją k^β

$$p_i \sim k_i^{\beta+1}$$

➤ Zatem dla $\beta = -1$

SIECI REZYSTOROWE

Prawo Kirchhoffa

$$\sum_j A_{ij} \frac{V_j - V_i}{R} + I_i = 0$$

Prąd dopływający z zewnątrz

W naszym przypadku

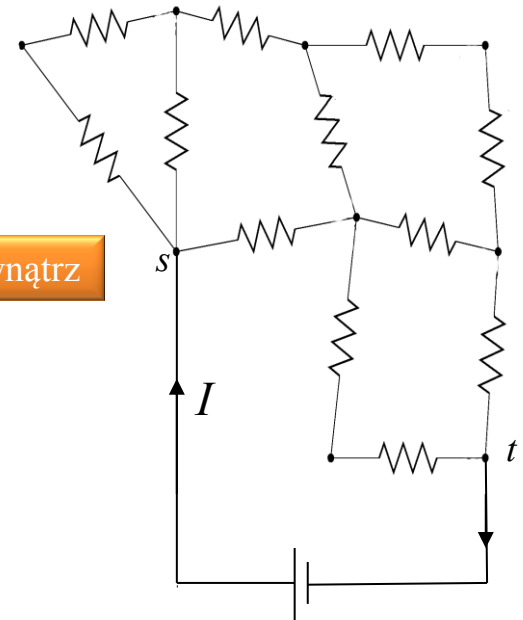
$$I_i = \begin{cases} +I & \text{dla } i = s \\ -I & \text{dla } i = t \\ 0 & \text{dla } i \neq s \neq t \end{cases}$$

$$V_i \sum_j A_{ij} - \sum_j A_{ij} V_j = R I_i$$

$$k_i V_i - \sum_j A_{ij} V_j = R I_i$$

$$\sum_j (\delta_{ij} k_i - A_{ij}) V_j = R I_i$$

$$\mathbf{L} \cdot \mathbf{V} = \mathbf{R} \mathbf{I} \quad \mathbf{L} = \mathbf{D} - \mathbf{A}$$

$$L \cdot V = RI$$

➤ Pamiętajmy, że L – macierz osobliwa, więc nie możemy znaleźć wektora V z powyższego równania.

➤ Napięcia są ustalone z dokładnością do stałej:

$$L(V + cI) = LV + cLI = LV = RI$$

➤ Ustalmy potencjał odniesienia.

➤ Możemy teraz usunąć kolumnę t z laplasjanu (bo i tak mnożymy przez 0).

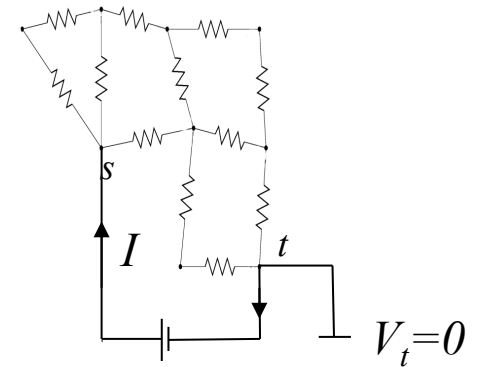
➤ A także wiersz t , bo znamy V_t .

➤ Nowe równanie:

$$L' \cdot V' = RI' \quad \text{bo } L' \text{ – macierz nieosobliwa}$$

➤ I teraz:

$$V' = RL'^{-1}I$$

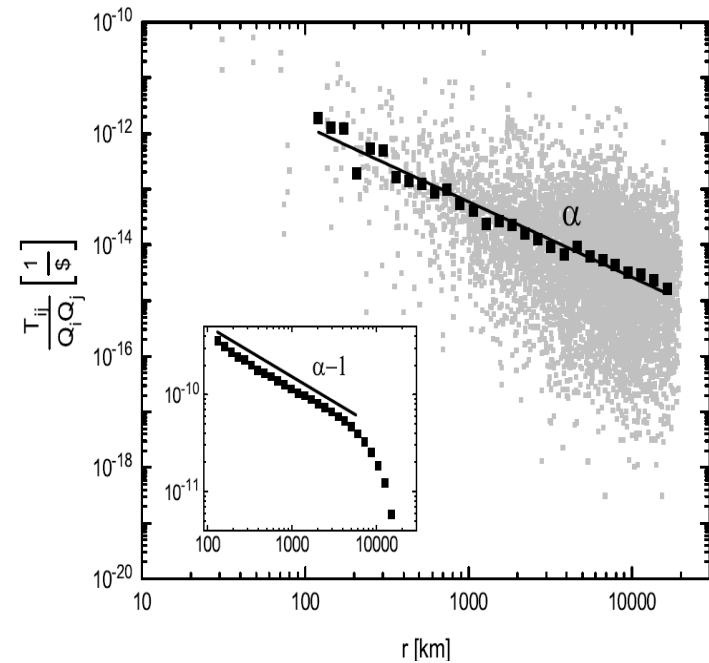
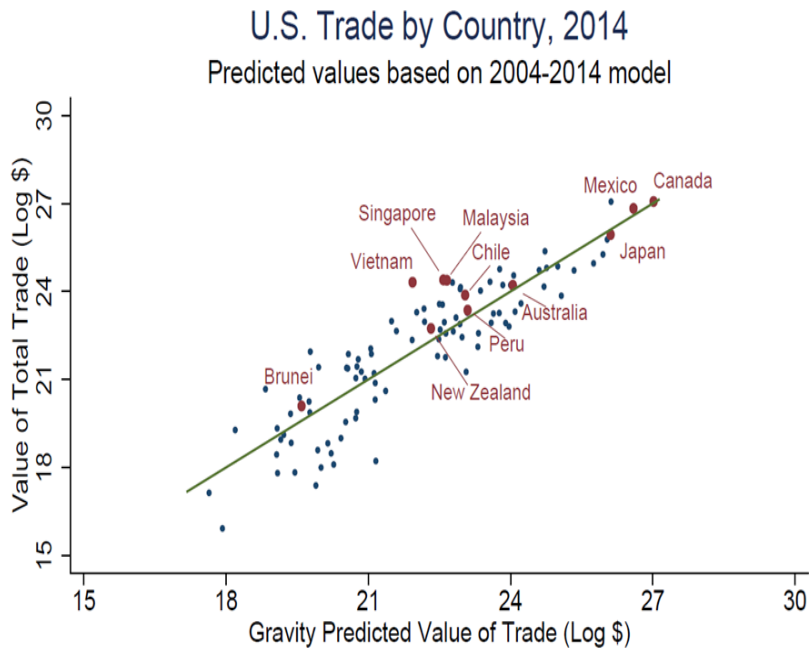

Tylko jeden element niezerowy

➤ Przykład: Model grawitacyjny w sieciach dystrybucyjnych

$$\omega_{ij} = G \frac{Q_i Q_j}{r_{ij}^\alpha}$$

Wielkość przepływu → ω_{ij} ← Produkt krajowy brutto
odległość między krajami → r_{ij}

➤ Sieć połączeń lotniczych między krajami

$$L \cdot V = RI$$

$$L_{admit} \cdot V = I$$

macierz admitancji węzłowej

$$L_{admit} = S - F$$

diagonalna macierz sił węzłów

ważona ilość pasażerów
macierz sąsiedztwa
(na podst. modelu grav.)

$$F_{ij} = G \frac{Q_i Q_j}{r_{ij}^\alpha}$$

$$I_{ab} = \begin{bmatrix} 0 \\ \dots \\ Q_a Q_b \\ \dots \\ 0 \end{bmatrix}$$

